

Redacția
și
Administrația
Cluj Reg. Maria 14
TELEFON 124

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32

CLUJUL

ZIAR SĂPTĂMÂNAL INDEPENDENT

Abonament:

Pe un an Lei 160—
Pe 1/2 an „ 80—
Pe 1/4 an „ 40—

Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320—
Pe 1/2 an „ 160—
Pe 1/4 an „ 80—

Anunțurile se primesc dură tarif.

Manuscrisele nu se înapoiază.

Un exemplar 3 Lei.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

În străinătate un exemplar 4 Lei.

Români inconștienți

Este vorba de românii, cari să zicem, din inconștiență alimentează propaganda antiromânească. S'ar fi putut intitula articolul chiar și „Români nepatriotici”, ori „Români antiromâni” etc. dar titlul „Români inconștienți” este mai potrivit, deoarece românii cari alimentează propaganda dușmană, nu pot fi în primul rând, decât inconștienți, devenind „coadele de topor” ale unor interese streine. Între aceștia sunt și românii, cari din interese personale contribuie la îmbogățirea streinilor în schimbul unor mici retribuții de membri în consiliile de administrație ale întreprinderilor streinilor, cari îi folosesc drept unelte. Dar mai păcătoși sunt românii, cari sub masca politicalismului din interes de propagandă de partid, în parlament și în ziare, fac declamații dăunătoare prestigiului țării, avându-se în vedere, că aceste declarații dușmanii noștri le folosesc pentru a-și sprigini propaganda subversivă defavorabilă țării și neamului nostru. Astfel de declarații am avut să înregistrăm în ultimul timp, în care se susținea, că drepturile minorităților nu se respectă în România. Prin astfel de declarații apoi unguri caută să-și sprigine propaganda contra României, arătând Ligei Națunilor, că chiar și vestiți politicieni români recunosc, că minoritățile, între cari în primul rând ungurii, sunt prizonieri în România, deși nu-i nici vorbă de aceasta.

Declarațiile, pe cari unii politicieni români, tot inconștienți de menirea lor, le fac ziarelor minoritare în chestii pur românești, de asemenea constituiesc o jignire adusă intereselor române, avându-se în vedere, că aceste chestii aparțin exclusiv neamului nostru cum chestiile unei familii aparțin discuției familiei din chestie. Deci de ce să amestecăm streinii în treburile neamului nostru, atunci, când orice amestec strein numai dăunător ne poate fi intereselor.

Românii în tot cazul pretind mai multă conștiență dela politicienii lor, cari au pretenția de-a conduce frânele României.

Mai puțină inconștiență deci și mai multă rațiune reală și folositoare intereselor neamului și țării noastre.

V. I. Moldovan

Vizita miniștrilor în Ardeal

Săptămâna trecută au vizitat separat Ardealul miniștri I. C. Brătianu, Al. Lepădatu și subsecretarul de stat dl Tătărescu. — Decorarea unor episcopi ardeleni.

Ardealul a început să devină de o mare importanță pentru politicienii români, încât toți caută să-i câștige simpatia. Așa este săptămâna, în care să nu ne viziteze vre-un politician distins ori ministru.

Săptămâna trecută ne-au vizitat trei miniștri: dnii I. C. Brătianu, Al. Lepădatu și Tătărescu.

Dl I. C. Brătianu a venit să vadă cum merg treburile administrative ardeleni, dl Al. Lepădatu pentru a rezolvi diferite probleme școlare și bisericești, iar dl Tătărescu, pentru a soluționa câteva chestii administrative.

Dl Al. Lepădatu, cu ocazia vizitei întreprinse a adus totodată și decorațiile oferite de M. S. Regele episcopilor Ciorogariu și Frențiu din Oradea-Mare și Nicolae Ivan din Cluj, pe cari decorații le-a dat episcopilor între ceremoniile convenite, având în vedere meritele acestor episcopi, dintre cari episcopul gr. or. Ciorogariu din Oradea-Mare timp de 40 ani ca director al seminarului din Arad, ca publicist și ca militant în viața noastră culturală și națională, a dezvoltat foarte frumoasă activitate. Merite destul de mari au însă pe acest teren și episcopii Frențiu din Oradea-Mare, Ivan din Cluj și alți episcopi și preoți români ardeleni.

„Liga Națunilor”

„Reprezentanții” minorităților din România se enervează, că „Liga Națunilor” nu le ia în considerație mistificațiile. Închidere unor școli minoritare în România s'a fă-ut pe baze legale, constatându-se ilegalități.

Uni preținși reprezentanți ai minorităților din România și în special ziarele neromâne, zi de zi caută să demonstreze, că minoritățile ar fi persecutate în România, cu toată că

nici în țările lor nu le-a fost mai

bine, decât în România.

Reprezentanții aceștia preținși ai minorităților din România, evident, prin înscenarea unor nemulțumiri,

caută să dea material iredențiștilor pentru a se servi de el în propaganda, care se face contra integrității României.

Observând însă, că streinătatea, în special „Liga Națunilor” nu dă nici o importanță mistificațiilor acestora, în presa neromână susțin, că reprezentanții Ligei Națunilor, venind pentru a studia ches-

tiile la fața locului,

n'au vrit să considere întemeiate doleanțele minorităților, găsindu-le nejustificate.

Din acest motiv presa neromână dela noi susține desiluzionată, că „Liga Națunilor” n'are nici un rost, avându-se în vedere, că nici chestia școlilor neromâne închise n'a rezolvit-o după placul interesatilor, adică a minorităților din chestie.

Minoritățile evident, nu vreau să-și amintească deloc, că

școlile minoritare, cari s'au închis, au eliberat o multime de diplome false și din acest motiv au fost închuse.

Dl. dr. Angheliescu, ministrul nostru de instrucțiune publică de altfel a lămurit destul de clar în parlament această chestie, însă reprezentanților minorităților ambițioși întrucât din motive personale, nu le este favorabilă, să poftască la „Adevărul”, „Dimineața”, „Presa”, „Lupta”, „Mântuirea” și alte ziare streine intereselor române. Aceste din interese materiale desigur le va sprigini mistificațiile îndreptate contra României.

Românii în America

Un savant român apreciat de savanții americani. — Păreră unei comisii americane de experți despre radioterapia profundă aplicată la cancer de dr. Leucuța.

Dintre românii ajunși în streinătate, foarte mulți ne fac renume neamului, prin iscusința lor. Astfel în ultimul timp am avut să mai înregistrăm un nou succes al unui român, a doctorului Traian Leucuța, care ne face renume țării prin iscusința sa.

Doctorul Leucuța și-a terminat studiile medicale la Cluj, Pesta, și Lusanne și luându-și diploma, a făcut mari servicii cauzei românești, având un frumos rol în mișcările pornite pentru desrobirea Ardealului. După terminarea acestor mișcări Leucuța a plecat la Paris, în 1919, trimis ca bursier, împreună cu alții, ca să-și completeze studiile. După un an, ieșind ca primul premiat dela Facultatea din Paris, a plecat la Londra, iar din Londra în America.

Sosit în America la congresul internațional al radiologilor, în urma aprecierii profesorilor din Paris și Londra, nu mai e necunoscut.

Astfel mai multe instituții îi făcu oferte măgulitoare, încât se stabilește în America, ocupând un post oferit de spitalul Harper din Detroit și în scurt timp ajunge șeful secției de radioterapie profundă a acestui spital, unde apoi și-a dezvoltat științele, devenind savant de radioterapie profundă.

Leucuța este fiul unei preotese văduve din Banat.

Apropierea unguirilor de succesorii Austro-Ungariei

„Pesti Hirlap” caută propagatori pentru clica Horthy. — Un apel curios.

„Pesti Hirlap” într'un articol recent accentuiază necesitatea unei convenții amicale în primul rând pe teren literar, artistic și ziaristic, insistând, ca scriitorii, artiștii și ziarisții maghiari să facă un apel colectiv către cei români, cehoslovaci și jugoslavi pentru pregătirea unei înțelegeri cu ungurii. În articol se accentuiază, că

întrucât s'ar putea realiza vre-o apropiere a scriitorilor, artiștilor și ziarisților unguri de cei români, cehoslovaci și jugoslavi, s'ar putea continua pregătirea acestei înțelegeri și pe terenul social-politic, informând lumea asupra situației adevărate a Ungariei printr'o propagandă intensivă.

Oricare popor vecin Ungariei, este gata pentru realizarea unei înțelegeri sincere cu ungurii, având în vedere, că o asemenea înțelegere numai favorabilă poate fi pentru pacea lumii. În sinceritatea poporului maghiar crede oricare popor, cu care trăesc ungurii împreună, dar

în sinceritatea conducătorilor unguri nu prea are nimenea încredere, în special aceia, cari le cunosc duplicitatea și fațarnicia.

Din acest motiv apelul colectiv al scriitorilor, ziarisților și artiștilor unguri, cari voesc să se adreseze celor români, cehoslovaci și jugoslavi pentru propagarea înțelegerii reciproce,

nu va putea înregistra nici un rezultat, decât la elementele streine intereselor acestor popoare,

regimul clicei Horthy-Bethlen-Aponyi neurmărind prin această „înțelegere”, decât

crearea unui baze pentru a-și continua în liniște uneltrile personale subversive în țările vecine Ungariei.

Aceasta se evidențiază clar și în articolul dn chestie, în care „Pesti Hirlap” înțelege necesitatea înțelegerii dn chestie, informând lumea asupra situației adevărate a Ungariei printr'o propagandă intensivă.

Presa, Adevărul, Dimineața, Lupta, Mântuirea și alte ziare prținse a fi române, desigur vor adera cu tot sufletul la ideia ziarului „Pesti Hirlap”, d-că ungurii le vor recompensa. Dar nu mult timp! Deocâmdată atât!

Constituirea baroului avocațial Cluj

Înlăturarea neînțelegerilor. Necesitatea solidarității românilor.

La alegerea de balotaj a baroului avocațial Cluj, retrăgându-și candidatura dl. dr. Aurel Isacu, a fost proclamat ales decan dr. Ion Suci, fost președinte al Comisiei de unificare.

Prin această soluție s'a crezut revoltată chestia alegerii comitetului baroului avocațial în Cluj, care chestie a preocupat timp îndelungat foarte intensiv cercurile juriștilor, între certuri, sciziuni și lupte vehemente.

Chestia însă se prezintă altfel. Opoziția fracțiunii dr. Isacu retrăgându-se dela candidatura decanatului dr. Isacu, nu prea voeste să recunoască pe dl. dr. Suci, ca decan al baroului, cu toate că toți juriștii sunt convinși, că în barou ar trebui să se evidențieze odată pentru totdeauna solidaritatea juriștilor, în special a celor români.

Decanul proclamat ales al baroului, dl. dr. Suci, de altfel împreună cu fracțiunea sa, consideră tranșată chestia problemei alegerii baroului, încât și-a evidențiat și programul accentuând necesitatea dezvoltării baroului și solidarității juriștilor în special români, pentru a contribui cât se poate de intensiv la întărirea caracterului românesc al acestui oraș.

Departea de a sprigini vre-o fracțiune, ziarul nostru accentuiază, că solidaritatea românilor ar trebui să se manifeste mai insistent, pentru a contrabalansa acțiunile neromâne menite să ne submineze solidaritatea națională.

Din acest punct de vedere suntem de părerea, că neînțelegerile ar trebui să se înlătore din toate acțiunile române, în interesul neamului și țării.

Deocamdată atât!

Organizarea legionarilor români

Înființarea Băncii voluntarilor români în Cluj. — Pilda legionarilor cehoslovaci și jugoslavi.

Foștii voluntari români, cari luptând în cadrele armatei austro-ungare, au devenit prizonieri în diferite țări, s'au organizat în legiuni naționale contra austro-ungarilor, și după ce și-au realizat idealul de a-și constitui țări independente, au început să se organizeze în aceste țări naționale și din punct de vedere economico-financiar. Legionarii cehi și jugoslavi, cari au contribuit foarte mult la desmembrarea Austro-Ungariei, și-au constituit bănci etc. pentru a-și putea continua mai intensiv lupta națională favorașă asigurării independenței naționale a statelor proprii.

Legionarii cehoslovaci în acest scop au primit 75 milioane coroane cehoslovace subv. nte dela statul cehoslovac, încât organizația legionarilor cehoslovaci azi au ajuns să fie cea mai puternică organizație națională a cehoslovacilor.

Pilda legionarilor cehoslovaci și jugoslavi a inspirat înființarea unei asemenea organizații și în România, legionarii români constituindu-și de asemenea o organizație financiară în România sub numele „Banca Voluntarilor”. Adunarea de constituire a băncii a avut loc în 15 Ianuarie a. c.

în Cluj, prezidată de dl. dr. Victor Deleu.

Dl. dr. Victor Deleu, în discursul d-sale de deschidere a accentuat, că guvernul român a promis pentru înființarea băncii un sprijin de 8—10 milioane lei, care sumă rezultă din economizarea, pe care legionarii români o realizase în Siberia și azi se găsește depusă la Ministerul de finanțe al României.

Au mai vorbit dnii dr. Petru Meș, fost prefect în Cluj, dr. Simion Gocan, director general în Oradea-Mare, dr. Valer Pop, avocat în Cluj, Vasile Osvadă, fost șef de resort și alții, accentuând importanța organizării foștilor voluntari, după ale căror vo birii s'a declarat înființată „Banca Voluntarilor”, alegându-se următorii membri în direcțiune: Iosif Alban, directorul Băncii Agrare, dr. Valer Pop,

avocat, Nicolae Turcu, Aurel Esca, director la filiala clujană a Băncii Marmorosch Blank & Co., Ștefan Boeru, directorul societății de asigurare „Prima Ardeleană”, dr. Dumitru Cosma, medic în Oradea Mare, Petru Nemoianu, fost prefect, Ovidiu Cernea, Ștefan Buzea, Mihai Moldovan și dr. Titu Trif. Cenzori au fost aleși dnii: dr. Voicu Neșcu, avocat în Brașov, dr. Băltar Ioan, primar în Alba-Iulia, Ioan Caprar, funcționar în Cluj, Gavril. Laurean și dr. Aurel Neguș.

Capitalul Băncii deocamdată s'a stabilit la 3 milioane lei, care sumă s'a și semnat, urmând, ca acest capital să se urce treptat la 10 milioane lei.

„Banca Voluntarilor” are menirea să servească exclusiv interesele materiale ale foștilor voluntari, fără deosebire de partid.

* Statistica ardeleană

Eșuarea mistificațiilor neromâne. Contrabalansarea acțiunilor antiromâne.

Ungurii în special, exagerează mereu numărul ungarilor din România, declarând că aici sunt peste două milioane. Pentru a evidenția realitatea, n'avem decât să ne referim la datele statistice, adunate în anul 1920, în care an pe teritoriile alipite de către Ungaria la România, în estensiune de 102.200 km.² erau 5.114.124 locuitori dintre cari

români 2.930.120, unguri 1.305.757, nemți 539.427, sârbi 181.340, și 157.484 alte naționalități.

Populația în Ardeal Banat deci este în proporția de 58% română, iar în proporția de 42% neromână. Față de aceste date,

statistica maghiară evidențiază în acest teritoriu în 1910, socotindu-i unguri și pe evrei etc., cari vorbeau ungurește 2.821.720 români, 1.661.746 unguri, 556.311 nemți, și 208.745 alte națiuni.

Este foarte interesant, că din populația evidențiată în statistica 751.546 locuitori sunt orașeni și 4.392.578 rurali. Dintre

români locuiesc la sate 2.748.442 și numai 181.678 în orașe.

pe când din populația minoritară locuiesc în orașe unguri 975.356, în sate 330.397; nemți în orașe 105.664, în sate 433.763; evrei în orașe 91.113, în sate 90.227; alte naționalități în orașe 12.694, în sate 144.790.

Populația, comparând statistica din 1910 cu cea din 1920, a scăzut cu 134.398 locuitori, dintre cari tot unguri, repatriindu-se în Ungaria. Atâta descreștere evidențiază statistica, cu toate că această descreștere este mai mare, avându-se în vedere, că

că au plecat cu mult mai mulți unguri în Ungaria, dar au venit foarte mulți evrei, cari se prezintă ca unguri, etc.

Dintre locuitorii noștri 3 mil. 805.218 se ocupă cu agricultura, 61.178 cu industria și 21.990 cu comerțul. Dintre aceștia

comercianții români sunt 3.803, industriași români 15.207, în majoritate lucrători.

Populația aceasta din 1920 a

crescut în favoarea românilor, repatriindu-se mai mulți unguri și aducându-se în administrație mai mulți români din vechiul Regat.

Comerțul și industria cari stăpânesc de fapt jinzile, respective bogățiile țării după cum vedem sunt aproape în întregime în mâna streinilor.

Această situație defavorabilă românilor, evident trebuie schimbată, introducând în comerț și industrie cât de mulți români, pentru a putea fi stăpânii adevărați ai României și din punct de vedere economico-financiar, nu numai din punctul de vedere al hartei.

Un vis sublim.

Un suflet trist înmormântez
în doruri ideale
rătăcind plângând:
E viața 'n care mă 'ntristez
în visele-mi fatale
mistuit de gând.

Dar nu plâng după nimenea
în jalea mea divină
de postiu de mort:
La ce-aș mai plânge 'n viața mea
ce m'amăgă't haină
jalea să i-o port?

Voi trece ca și un străin
din viața-mi solitară
ca și-un om de rând:
Căci am avut un vis sublim
în soarta mea amară
ca să cânt plângând

V. Delacara.

Mica Antantă, în conferința care a avut loc zilele aceste la Belgrad, a contribuit foarte mult la sanarea diferitelor divergențe, cari existau între unele state. Astfel a contribuit și la soluționarea chestiei Fiume, care constituia între Jugoslavia și Italia un motiv serios de neînțelegeri. Toate aceste neînțelegeri s'au aplanat, Jugoslavia fiind aplicată a recunoaște dreptul Italiei asupra orașului Fiume. La conferință s'a dezbătut și chestia recunoașterii Sovietetelor rușești, urmând, ca diferitele state să urmeze tratative în acest sens cu reprezentanții Sovietetelor în chestia împrumutului ungar Mica Antantă a pretins garanții suficiente și control sever permanent în Ungaria, având în vedere duplicitatea conducătorilor unguri, iar convenția militară franco-cehoslovacă urmează a fi dezbătută în parte de către fiecare stat interesat, fiind acceptată la conferință numai în principiu.

Maghiarizarea românilor

In Cehul Silvaniei români citesc ziare ungurești.

— Influența neromână. —

În multe rânduri ne-au ocupat cu chestia propagandei necesare introducerii limbii române în multe centre ardelenne, avându-se în vedere, că *avem români, cari și azi, după 5 ani dela un-re, vorbesc exclusiv ungurește, în loc să-și dea silința să vorbească și citească mai mult românește.* Constatările noastre ni-le justifică acuma și depozitarii de ziare. Zilele aceste am primit o scrisoare dela un depozitar din Cehul Silvaniei. În această scrisoare depozitarul amintit, cu numele *Martin Hary, ne atrage atenția să i reducem examparele din ziar, avându-se în vedere, că românii nu citesc ziare românești, încât astfel de ziar cumpără mai mult neromâni.*

Cazul acesta este foarte trist, evidențând domniilor din Cehul-Silvaniei un certificat rău de tot în privința limbii române. Lumea știe foarte bine, că românii din Șimleu-Silvaniei nu sunt analfabeți, decât din punct de vedere românesc.

Prietinii politicii contelui Tisza, ai contelui negru Apponyi și ai clicei Horty-Bethlen în regiunea frontierei româno-ungare au mare influență și acestei se datorește, că *români inconștienți se fac coadele de topor ale rămaștelor foștilor noștri asupritori.*

Ne mirăm, că autoritățile nu iau dispoziții pentru a-i deștepta pe români în special dela frontieră, amintindu-le, că nu mai sunt în Ungaria clicei Apponyi, unde le era rușine să vorbească în limba „valahă”, tocmai, ca și „pogănicilor” maramureșeni din ceata *Mihai Păter, etc.*

Tot astfel ar trebui înghițim pașii nișel și *politicianii români, cari îi influențează pe români să citească ziare neromâne prin faptul, că și fac auto-reclame în ele prin d'ferite „intervevuri” de tabără, amestecând în politica noastră națională elemente neromâne, despre cari știu, că ne sunt dușmănoase.* Deocamdată atât!

Negri americani

„America”, ziar românesc american, ocupându-se într'un număr recent cu chestia originii negrilor americani, susține, că în anul 1619 au fost duși în America primii negri în număr de 20 din Africa și că acești negri în decurs de 170 ani s'au sportat la 700.000. Ziarul indicat mai amintește, că albi vânașii în Africa după negri pentru a-i face sclavi și a-i duce în America la muncă brută. Afirmațiile ziarului „America” nu par a coresponde adevărului, avându-se în vedere, că negri americani nu sunt, decât niște rămășițe ale poporului evreu, care a pornit din Africa înainte de scufundarea continentului „Atlantis” în „Marea Atlantică”. Aceștia, după scufundarea continentului „Atlantis” neputându-se reîntoarce în Egipt, au rămas în America, trăind o viață primitivă, aproape animalică, în arșița soarelui, care le-a ars neagră pielea, moștenind apoi această culoare succesiv.

— **Congresul fascist, care urma să oibe toc în București în 19 și 20 Ianuarie a. c. s'a amânat, nefiind în țară toți conducătorii fasciști. Data nouă a congresului urmează să fie stabilită pentru mai târziu, când vor participa și delegații din Cluj.**

Erupția conștiinței naționale

— In jurul mișcărilor antisemite și fașciste. —

Suntem în angrenajul unei formide lupte — Toată țara aceasta, dela capăt la altul este antrenată într-o mișcare crâncenă. Un uragan de înălțat cu un altul de patriotism până la șovinism s'au încheștat în formidabilă deslănțuire de patimi de energie. De-o parte trosnesc ultime zăgăzuri ale unei umiliri de veac înăbușite în adâncurile sufletului acestui neam — și din dosul lor țâșnesc ca o lavă nestăpănită și amenințătoare, dorul neogoiat de libertate de dreptate. Toată drojdia suferințelor și a umilințelor de veacuri, rălănită până la fund cere astăzi sufieții în care a fost încercerată răzbușe și dreptate.

Tot ce este cinstit astăzi în sufletul neamului acesta, tot veșnicul ce veacurile au îngrămădit în el, răscolit, dinde soarele, lumina și libertatea lui. Neamul întreg se cutremură astăzi în vrea să-și scuture jugul sclăviei al umilinții, care de-atâtea secole o ține fără să crășnească.

Această descărcare sufletească a neamului, este cea mai bună dovadă a conștiința națională a poporului român a fost și va fi totdeauna ultima invincibilă rezervă a vitalității noastre. Dacă toată superficialitatea neamului ar putea să se arde apoi această conștiința națională, care numai acolo, în apropierea gleei și dincoace de grădă în sufletele tinere, ar fi așezată, care să asigure cu îndăjire veșnică și demnitatea țării și a neamului și îngănușă prin îndrăzneala a margini a străinilor de toate neamurile și de toate credințele, când așteaptă să fie înfrățite și murdare s'au pusit ca lăcustele pe viața și sufletul românului, calcându-le în picioare, rădărindu-le și săcărindu-le de vlagă, și vreați să dea semnalul de alarmă, cum vă puteți închipui că această rezervă invincibilă a neamului, conștiința națională de acolo de unde este, va erupe cu o nepotolită furie și o nestăpănită dar justificată ură și brutalitate.

Glasul conștiinței naționale călcată în picioare, batjocorită și amenințată cu urea, nu poate fi înăbușit cu vigoare legii și nici cu celule tuturor ochilor din țară.

De acolo din adâncul ochilor ia rădăia mai puternică și mai cuceritoare, în contra tuturor puterilor ce se deslănțuie în contra ei și cu întărire poate, dar cu siguranța într-o zi își va sărbători triumful. În această conștiință națională în erupție, în tabăra adversă străinul de toate amururile și de toate credințele, întotdeauna de tot ce este putred și pesimist în țara aceasta, întovărășit de mizeriile politice hrănite și prin urmare derivate de finanțele jidovești. Priviți de la București, priviți din această țară mai ales zărele „Adevărul“, „Zorba“, „Lupta“, „Presa“ și „Aurora“ cetățile în fiecare zi și nu se poate să nu găsiți un singur număr, în care nu fie o nouă palmă sau o nouă pensă scuipată cu cinism și neobrăzări în tot ce este românesc, fie instituție fie autoritate fie persoană. — Deasupra acestor două tabere — de-o parte sufletul și conștiința națională a neamului, și de cealaltă parte, sufletul coruptor de suflete și pusdriașii sunt reprezentanții ordinii viciușor este — guvernul.

Nu sunt în stare să mă îndoiesc că, de tabăra în care sufletește și îngrijorat dl Ionel Brătianu.

O afirm această pentru că îmi aduc aminte de timpul neutralității — când aceeași conștiință națională, care erupe astăzi vijelioasă, erupsese și atunci mai puternică și mai amenințătoare.

Toată țara dela un capăt la altul, urlă cu desnadejde cerând războiul pentru întregirea neamului.

Guvernului Brătianu, căci tot el era atunci, i se zvărliau în față de prin toate culturile țării veninul urei și toți îl acuzau că ar fi — *trădător de neam „fricos“ și „vândut streinilor“*. Doi ani de zile, sfînșul dela Florica a fost isbit în obraz cu cele mai sângeroase insulte și acuzații. Doi ani de zile a suferit toate acestea și a tăcut. În timp ce toată țara îl atacă, în timp ce cele mai dureroase acuzații i se aducea acest Ionel Brătianu — tăcând și suferind totul — pregătea războiul pretins de conștiința națională și fixa în 1915 pe harta Europei granițele României-Mari din 1918.

Nu mulți știu intimitățile nevoilor țării ca el, și nu mulți în timpul celor doi ani de neutralitate au suferit mai mult și au dorit mai mult unirea neamului ca el. A suferit doi ani, a mers până acolo încât ca să-și poată pregăti armata și să poată prinde momentul oportun în care să declare războiul, a scos armata și a pus mitralierele pe străzile Bucureștilor și Iașilor ca să înăbușe mișcările războinice ale conștiinței naționale. Așa cereau nevoile țării și pentru ele a primit sacrificiul măștei de a lupta doi ani de zile contra acestei conștiinței naționale în erupție dar care clocotea în el mai intens dar mai înfundat decât în ori-care altul.

Iată de ce am încredere în atitudinea dlui Brătianu, față de manifestările recente ale conștiinței naționale și iată de ce nădăjduesc în triumful final al acestei conștiințe. Alfa.

Unde suntem...?

Noi credem că ne aflăm toți în România, indiferent că suntem chiar în provincia Ardeal. Puțin ne împoartă numirea de provincie, ne interesează numai faptul că mulți din țara aceasta, nici azi nu-și dau seamă, că se află pe pământul României democratice care dă egale drepturi cetățenilor ei, dar nu admite nimănui să propage lucruri de o ideologie străină și chiar subversivă fundamentului democratic pe care se razemă aceasta țară. Sunt mulți și azi în țara aceasta, cari nu voesc a recunoaște noile cadre impuse prin suveranitatea acestei țări, ci și azi — aflându-se aproape de frontieră sau făcând vizite dese în țara vecină — au tupeul să desfidă autoritatea acestei suveranități și încă în modul cel mai obraznic și revoltător. Iată faptul: Ministerul Comunicațiilor are la Cluj un oficiu exterior unde se poartă agendele Cf. particulare. Direcțiunea aflând într'a sa evidență că un cineva numit Ujfalusi Nicolau (Miklos) din Pomi județului Sătmar are cale ferate industrială și are de a plăti către stat o sumă oarecâtă, numai decât l-a și provocat, pentru achitarea datoriei. Adresațiul a primit somația, dar a retrimis o oficiului emitent cu observația că el nu este Ujfalusi Nicolau ci *Méltoságos lovag Ujfalusi Miklos* (adică Excelența Cavalier Ujfalusi Miklos) Unde suntem? Dl Ujfalusi este oare în țara Aponiană feudală sau în România democratică? Crede că legea care a anulat titlurile magnaților nu-l va ajunge? Să înșeală! Pretindem chiar autorităților în

drept să dea pe acest imbecil peste frontieră, unde va putea înțelege că nu poate insulta după bun placul lui.

Iată loialitatea noastră cum dă anse la insulte, iată cum cresc corănele celor adoptați din cultura Aponiană. G P.

Informațiuni

— Dl. I. C. Brătianu, după cum se afirma, era să cedeze departamentul internelor în favoarea dlui Inuleț, dar acest svon pare iluzoriu, dl I. C. Brătianu menținând și pe mai departe acest departament.

— Primăria din Cluj a fost somată în special de către noi, la insistența mai multor români, să-și acorde lucrările etc. din cât se poate românilor, spriginind interesele naționale ale românilor, cari singuri sunt garanți pentru integritatea și siguranța țării noastre. Chestiile publicate în acest sens în ziarul nostru, acuma se vor lua în discuție de către consiliul comunal și sperăm, ca consiliul acesta, va decide în sensul dorit de români, în interesul național și vital al neamului și țării noastre.

— Dl Popovici, prefectul poliției Cluj fiind chemat provizoriu în direcțiunea generală la București, s'au ivit diferite svonuri, cari întesc înlocuirea d sale, după cum am mai amintit, s'au făcut chiar și comb. nații în acest sens, lansându-se svonuri, că dl Popovici ar fi transferat la Arad în locul dlui Gr. Ta, care ar veni la Cluj, apoi, că ar fi transferat la Petroșani, ar în locul d sale la Cluj s'au inventat alți pretendenți. Toate aceste știri însă nu sunt, decât simple svonuri, nehotărându-se încă nimic în chestia înlocuirii dlui Popovici, a cărui plecare o regretă toți românii de bine, fiind un om foarte cinstit, care a pus mai presus de toate întotdeauna interesele neamului și țării, înțelegându-și perfect de bine menirea și datoria.

— Repr. zentanții confesiunilor neromâne intrunși în Cluj, au crezut necesar în repetite rânduri să protesteze contra dispozițiilor școlare luate de către autoritățile noastre în sensul, ca să fie controlate de către reprezentanți statului român în privința învățământului confesional, la al cărei control statul are tot dreptul.

— Comuna Petroșani a fost declarată oraș, avându-i se în vedere dezvoltarea, care-i urcă nivelul la al unui centru minier.

— Tariful poștal s'a dublat, excepționând telegramele, la cari se va percepe în plus câte un leu de fiecare bucată, pe lângă taxa obișnuită.

— Funcționarii primăriei Cluj, ca și în alte localități, au primit gratificație de anul nou un plus de lefuri.

— La Fabrica de Tutun cooperativa de consum din Cluj s'au constatat defraudări de milioane, încât parchetul a fost nevoit să sechstreze averea a 12 membri din direcțiune și comitetului de censored, în majoritate neromâni.

— La apelul I. P. S. S. M tropoi-tul Vasile Suciu al Alba-Iuliei și Făgărașului, lansat pentru ajutorarea școlilor Băjului, foarte mulți români se grabesc să răspundă cu donațiuni, pentru ajutorarea școlilor române.

— „New-York World“ unul dintre cele mai mari zăre americane, a avut de înregistrat zilele acestea moartea editor-șefredactorului său Frank I. Coobb. Coobb a murit în etate de 54 ani.

— Sindicatul Presei Române din Ardeal, după cum am amintit, organizează Sâmbătă un festival în cadrele unui bal mascat la „Hotel Central“ cu ocazia adunării generale a zărilor români din Ardeal. Față de balul și adunarea presei române ardelenice se manifestă foarte mare interes.

Toți locuitorii trebuie să-și procure legitimație cu fotografie.

Conform dispozițiunii Ministerului de interne, cu începerea anului acesta, toți locuitorii din întreaga România, vor trebui să-și procure dela poliție o legitimație cu fotografie. În Cluj s'a și început distribuirea acestor legitimații. Cei născuți în Cluj, vor prezenta estrasul de naștere, iar streinii un bilet de identitate. Bărbații vor arăta și certificatul militar. Mai trebuie prezentat și biletul de identitate cel vechi. Noua legitimație va fi valabilă pe trei ani, și trebuie învitat în fiecare an. Taxa pentru o legitimație nouă e 13 lei, iar a unei înviri 10 lei.

La legitimație se va alătura o fotografie. Cetățenii supuși streinii nu vor primi legitimație, ci numai un certificat oficios prin care adevărește că respectivul are locuință învitată în Cluj. Taxa acestuia este 5 lei.

Poliția va face stricte razii, și cine nu dispune de această legitimație cu fotografie, va fi tratat conform ordinului referitor la aceasta.

— Foștii voluntari români au aranjat în 16 Ianuarie în Oradea-Mare o serată dansantă cu mare succes.

— Mersul căilor ferate după cum am amintit în numrul trecut, a fost modificat, reducându-se acceleratele pe linia București—Oradea-Mare în defavoarea publicului călător, încât am fost nevoiți să desaprobam modificarea făcută, insistând pentru restabilirea vechiului mers al trenurilor. Astfel cu bucurie înregstrăm restabilirea vechiului mers al trenurilor, reintroducându-se în circulație și acceleratele, cari au fost transformate în exprese prin modificarea pripită a mersului C. F. R.

— Poliția din Cluj a primit un denunț, că în Str. Clemenceau Nr. 2, s'au furat dela fabrica de clopote, unele lucruri în valoare de peste 10 000 lei. Dela acest denunț au trecut deja câteva săptămâni, dar poliția n'a făcut nimic pentru cercetarea cazului, ba nici nu a căutat să se informeze în această chestie. Dacă toate chestiile așa se tranșează la poliție, atunci evident, siguranța avutului public și particular a devenit iluzorie, tot în acel loc de atunci s'a întâmplat un nou furt. Pretindem însă, ca poliția să-și facă datoria!

— Protopopul Dăian din Cluj este învinit, că cu ocazia Bobotezei a evitat să meargă cu crucea pe la toți românii, căutând să se evidențieze numai pe la persoane mai marcante. Astfel a evitat să meargă cu crucea și pe la oficiul circumscripției I-a, care este vis-a vis de d-sa, cu toate că acolo mai sunt și alte oficii. Asemenea doleanțe se manifestă și față de protopopiatul gr-or. din Cluj.

Prim-redactor responsabil:

V. I. Moldovan.

— „Clujul“ gratul îl primește ordine care ne trimite zece abonamente. Citiți și răspândiți acest zăre adevărat românesc, costând exemplarul 3 Lei, iar abonamentul în țară pe 1 an 160, pe 1/2 an 80, iar pe 1/4 an 40. în străinătate exemplarul 4 Lei, iar abonamentul pe 1 an 320, pe 1/2 an 160, iar pe 1/4 an 80 Lei.

— Bronz și Aramă roșie rămășete, cumpăr ori ce cantități. Pătesc bine oferte la Librăria Anca Cluj, Piața Unirii.

Telefon 124.

1870

Medals cu medaile de argint și mai multe diplome

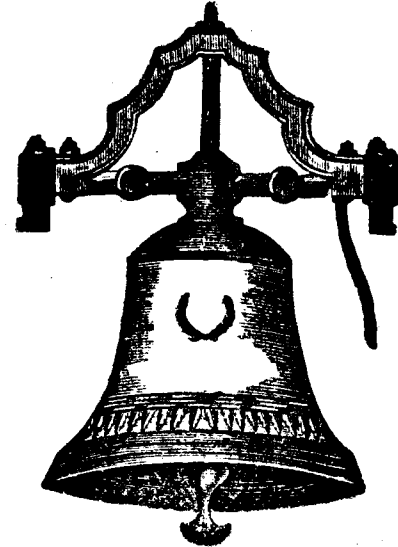
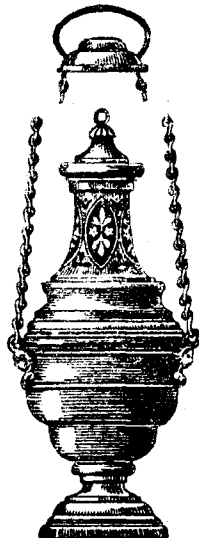
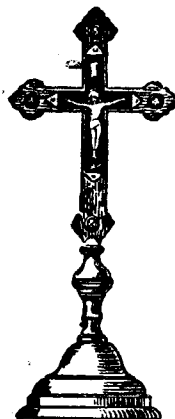
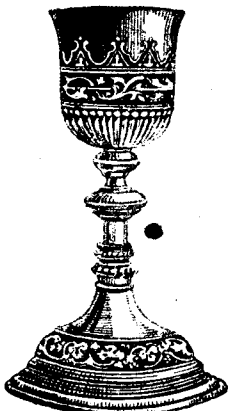
Fabrica română ardeleană de clopote patentată

Mare deposit de Ornate bisericesti, librărie și tipograf

Alexandru Anca, Cluj

Înainte succesorii lui Efraim Andrásófszky.

Birourile: CLUJ, Piața Unirii 32 și Reg. Maria 14. Fabrica C. Victoriei 36

Unica fabrică în țară, care pregătește clopote patente de prima calitate după vechiul recept Andrásófszky, care a fost premiat cu medaile de argint și mai multe diplome la diferite expoziții. Durabilitatea tonului armonia și exactitatea pregătirii să garantează pe mai mulți ani. — Înainte de a face comandă ori unde, cereți mașini și oferte de prețuri dela fabrica noastră Veniți, Vedeți și vă convingeți

Preț curent pentru Ornamente bisericesti:

Odăjii (Vestminte preoțești) constătoare din:

1 Felon, 1 Epitraxion, 2 Aere, 2 Mănecețe, 1 brâu, 1 Acoperitor de sf. potir, în diferite motive și culori din damast de mătase în calitate deosebite cu prețul de 8000—22000 Lei.

Prapori:

În diferite culori 110 cm. lat 160 cm. lung cu două chipuri sfinte pe două părți văpsite pe pânză chipul după dorința DV, are 3—4 tăieturi cu posomant auriu sau argințiu prețul unui prapor dela 2000—6000 Lei fără ruda.

Mustre de stoffe pentru odăjii sau prapori se trimit numai contra 50 Lei anticipativ.

Colare, Beretă, Brăuri, Plastroane.

Beretă (camilafcă, potcap) Rom. cat. din klott negru	220	—
Beretă de cașmir negru gr. cat.	220	—
Colar de pânză „Leo“	50	—
Colar de cauciuc	45	—
Brâu (cingulum) violet moiree sau mătase	1200	—
Brâu (cingulum) negru moiree sau mătase	1200	—
Brâu (cingulum) negru de lână	450	—
Plastron (chemiseit.) Nr. 3. 21 cm. klott neted	120	—
Plastron (chemiseit.) Nr. 2. 15 cm. klott neted	90	—
Plastron Nr. 3. cu încrępturi fine	150	—

La comandă să se dea numărul și lărgimea colarului plastronului și a beretei. Din colare numai 6 bucăți să trimit.

Toate prețurile sunt rezervate și pentru streinătate dublu

Revisite bisericesti:

1. 1 Cădelniță din bronz argintată	Lei 150
2. Una țitoare de tămăie cu linguriță din bronz argintat	40
3. 1 Candelă din bronz argintată	90
4. 1 Chivot din bronz argintat cu trei turnuri	380
5. 1 Cruce de masă din bronz argintată cu Hristos în email 28 cm.	100
6. 1 Cruce de masă (28 cm.) din bronz argintată cu Hristos în relief aurit	90
7. 1 Cruce de mână din bronz argintată cu Hristos în email	90
8. 3 Cutii de aluminiu pentru oștie	120
9. 1 Căldărușe cu aspergil (stropitor) bronz argintat	120
10. 1 Căniță cu tavă pentru spălarea mâinilor (bronz argintat)	80
11. Cutie cu trei vase, cuțit și foarfeci la botez (bronz argintat)	90
12. 2 Vase de sticlă cu tavă de bronz argintat (la pr. scomidie)	40
13. 1 Potir cu tăer (patenă) (bronz aurit) neted	280
14. Disc cu talpa și steluță (bronz aurit)	100
15. 1 Cutie cu trei vase pentru oleu și mir la botez (bronz aurit) I. C. O.	150
16. 1 Cutie de bronz aurit cu capac pentru sf. Oștie la botnavi	100
17. Ciborium (bronz aurit)	280
18. Monstranță (bronz aurit) rom. kath.	450

Banii se trimit înainte, comenzile se efectuează în 3—4 săptămâni

Toate prețurile sunt rezervate și pentru streinătate dublu.

Tipărituri pentru parohiile greco-orientale.

1. Budgete bisericesti	10 buc. à 2—20—Lei
2. „ școlare	„ „ 2—20—
3. Chitanțe	„ „ 50 5—
4. Cartea de evidență	„ „ 4—40—
5. Contul cap. active	„ „ 4—40—
6. „ pasive	„ „ 4—40—
7. Consemnarea averilor bisericesti și școlare	„ „ 4—40—
8. de darea cultului	„ „ 4—40—
9. Date statistice model A școlar	„ „ 4—40—
10. „ „ B	„ „ 4—40—
11. „ „ A și B	„ „ 4—40—
12. Estras de botez	„ „ 1—10—
13. „ cununie	„ „ 1—10—
14. „ morți	„ „ 1—10—
15. „ din protoc. paroh.	„ „ 2—20—
16. Inventare bisericesti	„ „ 3—30—
17. Jurnal de casă	„ „ 4—40—
18. „ manipulație	„ „ 3—30—
19. Protocol de exhibite mare	„ „ 4—40—
20. „ mic	„ „ 4—40—
21. „ familie	„ „ 4—40—
22. Rațociniu bis.	„ „ 4—40—
23. „ școl.	„ „ 4—40—
24. Specificația cununășilor	„ „ 2—20—

La comandă din tipărituri se trimit numai câte 25 buc. Și numai acelea se trimit pentru care sosesc banii înainte plus porto.

Toate prețurile sunt rezervate și pentru streinătate dublu.

Tipărituri pentru parohiile greco-catolice.

1. Act de vestire	10 buc. à 1—10—
2. Atestat de trecere	„ „ 1—10—
3. Conșpect statistic model A	„ „ 1—10—
4. „ „ B	„ „ 1—10—
5. „ „ C	„ „ 1—10—
6. „ „ D	„ „ 2—20—
7. Contract de bună învoire la căsăt.	„ „ 150 15—
8. Conșpect despre dare	„ „ 3—30—
9. „ pături	„ „ 3—30—
10. „ bani	„ „ 2—20—
11. „ naturali	„ „ 2—20—
12. Contract de bucate	„ „ 1—10—
13. Corpuri de rațiuni	„ „ 8—80—
14. Conșpectul aranzilor	„ „ 1—10—
15. „ chirilor	„ „ 1—10—
16. „ păș nior	„ „ 1—10—
17. „ venitorilor din realități	„ „ 1—10—
18. „ pături	„ „ 1—10—
19. Coșle de anunțare	„ „ 2—20—
20. Conșpectul taxelor pentru fond de asig.	„ „ 2—20—
21. „ incasate	„ „ 150 15—
22. Extras matr. de botezați	„ „ 1—10—
23. „ cununăși	„ „ 1—10—
24. „ morți	„ „ 1—10—
25. Foaia Familiară dublă	„ „ 4—40—
26. Inventar de avere	„ „ 2—20—
27. Inform. despre preoți deficienți	„ „ 2—20—
28. „ renau-ați	„ „ 2—20—
29. Protocol matr. de b tezați cu 10 coale	„ „ 3—30—
30. „ cununășilor	„ „ 3—30—
31. „ morți	„ „ 3—30—
32. Protocolul vizitațiunii canonice	„ „ 2—20—
33. „ agendelor	„ „ 2—20—
34. Table de repartițiuni	„ „ 2—20—